

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25C/339/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413217280
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Textoris
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1413217280.8

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci navrhovateľa: G. L. W., trvale bytom G. XX, XXX XX X., proti odporcovi: Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina 842 48 Bratislava, zast. JUDr. Jánom Benčúrom, advokátom so sídlom Záhradnícka 41, 821 08 Bratislava, o návrhu na zaplatenie 6.960,- eur s príslušenstvom a o trovách konania, takto

rozhodol:

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom č.k. 25C 339/2013-116 zo dňa 25.06.2014 tunajší súd zamietol v celom rozsahu návrh navrhovateľa na zaplatenie sumy 6.960,- eur s príslušenstvom. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 4Co 608/2015-159 zo dňa 29.01.2016 predmetný rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 25C 339/2013-154 zo dňa 23.10.2013 v napadnutej časti zamietnutia návrhu vo veci samej zrušil a konanie zastavil. Svoje rozhodnutie po právnej stránke z hľadiska hmotného práva odôvodnil ust. § 18 Občianskeho zákonníka a príslušnými ustanoveniami zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o vysokých školách“), keď mal za to, že navrhovateľom v návrhu na začatie konania označený odporca nemá právnu subjektivitu. Nedostatok právnej subjektivity navrhovateľom označeného odporcu má potom v rovine práva procesného za následok nedostatok procesnej spôsobilosti odporcu byť účastníkom v občianskom súdnom konaní (§ 19 O.s.p.). Odvolací súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa smeruje proti Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského, teda proti subjektu bez právnej subjektivity, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom konania. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je taký nedostatok podmienky konania, teda prekážkou konania, ktorú nie je možné odstrániť z ktorého dôvodu odvolací súd konanie zastavil s poukazom na ust. § 104 ods. 1 O.s.p.. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O.s.p..

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p., v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ako bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Náhradu trov konania v prípade zastavenia konania ovláda zásada zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil, pričom jej legislatívne vyjadrenie predstavuje citované ust. § 146 ods. 2 O.s.p.. Z ustanovení § 146 O.s.p. pritom vyplýva, že § 146 ods. 2 O.s.p., upravujúci zásadu zodpovednosti za zavinenie, je vo vzťahu k § 146 ods. 1 O.s.p. lex specialis voči lex generalis. Ustanovenie § 146 ods. 1 O.s.p. je namieste aplikovať vtedy, pokiaľ nie sú dané podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. Ak subjektu, ktorý má právo na náhradu trov konania tieto skutočne aj vzniknú, sú mu súdom priznané podľa § 146 ods. 2 vety prvej, resp. druhej O.s.p. (ak nie je súčasne aplikované ustanovenie § 150 O.s.p.). Iba v prípade, že oprávnenému účastníkovi trovy konania nevznikli, resp. sa tento ich náhrady výslovne vzdal, je namieste rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. je tak podmienené záverom o nesplnení podmienok podľa § 146 ods. 2 O.s.p.

Z hľadiska rozhodnutia o trovách konania (v intenciách § 146 ods. 2 O.s.p.) je tak rozhodujúcim posúdenie, ktorý z účastníkov (posudzujúc z procesného hľadiska) zavinil, že sa konanie muselo zastaviť. Záver o zavinení niektorého z účastníkov vo vzťahu k zastaveniu konania je daný vo všeobecnej rovine posúdením, či z procesného hľadiska bola žaloba podaná dôvodne, alebo nie, t.j. či sa navrhovateľ domohol nároku, ktorý v žalobe uplatnil, či už splnením záväzku zo strany odporcu, prípadne iným spôsobom, ktorý by odôvodňoval záver, že z hľadiska vzťahu výsledku správania sa odporcu k uplatneným požiadavkám navrhovateľa sa jednalo o návrh podaný dôvodne. Inými slovami, dôvodnosť podania návrhu sa posudzuje z hľadiska vzťahu výsledku správania sa odporcu k požiadavke navrhovateľa vyjadrenej v návrhu.

V prejednáwanej veci sa konajúci súd, z hľadiska rozhodnutia o trovách konania, musel primárne zaoberať otázkou, ktorý z účastníkov (posudzujúc z procesného hľadiska) zavinil zastavenie konania. Dôvodom zastavenia konania odvolacím súdom bola pritom skutočnosť, že navrhovateľ žaloval ako účastníka konania subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu. Možno teda uzavrieť, že to bol navrhovateľ ktorý zavinil zastavenie konania, v dôsledku čoho by bol povinný znášať trovy konania vzniknuté takto označenému odporcovi. Súd však navrhovateľom označenému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko takto vymedzenému subjektu v konaní žiadne trovy nevznikli. Záver o neexistencii trov konania na strane navrhovateľom označeného odporcu má svoju oporu tak v rovine procesnoprávnej, ako aj rovine hmotnoprávnej.

V rovine procesnoprávnej je z tohto hľadiska kľúčovým fakt, že trovy konania môžu vzniknúť iba účastníkom konania a to buď v konaní, alebo v priamej súvislosti s ním. Nakoľko subjekt označený navrhovateľom za účastníka konania na strane odporcu nie je účastníkom konania, pretože nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, trovy konania mu nemohli vzniknúť. Trovy konania nemôžu vzniknúť subjektu, ktorý z hľadiska procesného práva neexistuje. Rozhodnutie, ktorým by súd priznal náhradu trov konania subjektu, ktorý nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti by navyše bolo materiálne nevykonateľné, nakoľko takýto subjekt sa nemôže úspešne domáhať výkonu tohto rozhodnutia a ani podať návrh na jeho výkon.

V hmotnoprávnej rovine odôvodňuje záver o absencii trov konania na strane navrhovateľom označeného odporcu skutočnosť, že takto vymedzený subjekt nemohol zvolenému advokátovi platne udeliť plnomocenstvo na zastupovanie v konaní. Na plnomocenstve zo dňa 18.12.2013 udelenom JUDr. Jánovi Benčurovi, advokátovi, na zastupovanie navrhovateľom označeného odporcu v konaní, je ako splnomocniteľ označený a podpísaný L. G. Y. T., J., J., Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK, Mlynská dolina, 842 48 Bratislava. Z uvedeného je zrejmé, že splnomocniteľom advokáta na zastupovanie v konaní je práve Fakulta matematiky a informatiky UK, ktorá plnomocenstvo udelila prostredníctvom dekana, ako predstaviteľa fakulty, ktorý ju riadi, zastupuje a koná vo veciach fakulty (§ 28 ods. 1 v spojení s § 23 zákona o vysokých školách). Udelenie plnomocenstva advokátovi na zastupovanie fakulty v občianskom súdnom konaní však rozhodne nespadá (a ako bude uvedené v

ďalšom texte ani nemôže spadať) do rozsahu samosprávnej pôsobnosti a práv fakulty tak, ako ich predpokladá § 23 zákona o vysokých školách.

Plnomocenstvo udelené splnomocniteľom advokátovi (splnomocnencovi) totiž napĺňa znaky právneho úkonu v súkromnoprávnom zmysle, t.j. prejavu vôle smerujúceho k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú, nakoľko udelenie plnomocenstva advokátovi na zastupovanie splnomocniteľa v konaní zakladá medzi advokátom ako splnomocnencom a klientom ako splnomocniteľom záväzkovoprávny vzťah, majúci charakter mandátnej zmluvy. Jedným z predpokladov perfektnosti právneho úkonu je existencia spôsobilého subjektu uskutočňujúceho právny úkon, t.j. subjektu disponujúceho spôsobilosťou na právne úkony. Občiansky zákonník spôsobilosť na právne úkony priznáva fyzickým osobám (§ 8) a právnickým osobám (§§ 18, 19). Skutočnosť, že zákon o vysokých školách nepriznáva fakulte postavenie právnickej osoby vo svojich dôsledkoch o.i. znamená, že fakulta nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti, rovnako tak nemá spôsobilosť vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti, teda spôsobilosť na právne úkony. Spôsobilosť na právne úkony je teoreticky poňatá kontraktuálne, teda je viazaná na právny úkon v súkromnoprávnom zmysle ako spôsobilosť na vykonanie prejavu vôle smerujúceho k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Absencia kontraktačnej spôsobilosti na strane „splnomocniteľa“ spôsobuje, že plnomocenstvo zo dňa 18.12.2013 trpí takým nedostatkom, ktorý tento právny úkon robí absolútne neplatným s poukazom na ust. § 38 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony. Neplatnosť plnomocenstva potom vo svojich dôsledkoch znamená, že k účinnému prevzatiu právneho zastúpenia Fakulty matematiky a informatiky Univerzity Komenského JUDr. Jánom Benčurom, advokátom, nikdy nedošlo, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť ani k vzniku trov konania (trov právneho zastúpenia) na strane tohto subjektu.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd navrhovateľom označenému odporcovi náhradu trov konania nepriznal a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom Okresného súdu Bratislava IV.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.